

готуватись краще, глибоко досліджувати певні питання. Безумовно, такі завдання є посилюючими для кращих студентів. На нашу думку, на жаль, далеко не всі студенти можуть бути активними учасниками дискусії, проте, для всіх присутніх такі семінари є цікавими та пізнавальними.

Підготовка до семінару включає постановку питання, тобто оголошення теми семінарського заняття та питань, що будуть обговорюватись, розподіл студентів на підгрупи та консультування студентів. Безпосередньо під час семінару викладач виступає в ролі модератора дискусії, який оголошує питання для обговорення та слідкує за дотриманням учасниками дискусії регламенту.

Найважливішим для проведення дискусійного семінару є правильне визначення питань для обговорення, тобто якісна постановка завдання. Питання, що виносяться на обговорення повинні бути актуальними, цікавими для студентів. Важливо, щоб тема для обговорення була посилюючою для опрацювання студентами. На нашу думку, можна вважати успішним семінар у якому взяли активну участь більше половини студентів групи.

Підготовка до дискусійних семінарів для студентів дає можливість глибоко вивчити певні питання. Студенти мають нагоду проводити дослідницьку роботу, вивчати наукові праці, вчать аналізувати інформацію та робити власні висновки, безпосередньо під час семінарів студенти вчать аргументувати свою думку, вести дискусію, обґрунтовувати отримані висновки. Отримані результати досліджень у подальшому презентуються на студентських наукових конференціях, є основою для написання студентами наукових робіт. Таким чином проведення дискусійних семінарів є одним із способів стимулювання наукових досліджень студентів та сприяє формуванню наукового мислення у студентів.

Прокопчук Л. В., викладач кафедри
німецької мови факультету МЕІМ

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПРАКТИЦІ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Активне навчання використовує систему методів і прийомів, спрямовану головним чином не на повідомлення готових знань, їх запам'ятовування, а на організацію учнів для самостійного

здобування знань, засвоєння умінь і навичок у процесі пізнавальної та практичної діяльності. Сьогодні, як в Україні, так і за кордоном, педагогіка масово працює над апробацією в навчальних закладах **інтерактивних методів**.

Інтерактивне навчання — це перш за все діалогове навчання, у ході якого здійснюється взаємодія вчителя та учня. Визначальним для особистісно зорієнтованого навчання має бути соціокультурний діалог у системі викладач—студент на основі її розуміння, прийняття й визнання. Як найактивніше сприяють цьому інтерактивні методи навчання.

Під час лекції учень засвоює всього 5 % матеріалу, під час читання — 10 %, роботи з відео/аудіоматеріалами — 20 %, під час демонстрації — 30 %, під час дискусії — 50 %, під час практики — 75 %, а коли учень навчає інших чи відразу застосує знання — 90 %. Особлива цінність інтерактивного навчання в тому, що учні навчаються ефективній роботі в колективі. Воно поділяється на чотири форми навчальної діяльності: **парна** (студент—педагог, студент — студент), **фронтальна** (викладач навчає групу чи підгрупу), **групова, індивідуальна**. Інтерактивні методи включають велику кількість новітніх ідей у проведенні тематичних занять. Ці заняття можуть включати в себе кілька особистісно зорієнтованих підходів для фронтального та групового втілення. Найвідомішими у практиці навчання іноземній мові, зокрема німецькій, є такі: «**Мікрофон**» дає можливість кожному послідовно чи хаотично (за вибором людини, яка проводить опитування) сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію. **Рольова гра, імітація**: мета розігрування ситуації в ролях — визначити власне ставлення до конкретної життєвої ситуації, набути досвіду поведінки в подібній ситуації шляхом «гри».

«Легке» за формою інтерактивне навчання надзвичайно важке для викладача. При інтерактивному навчанні викладач має старанно планувати свою роботу: дати студентам завдання для попередньої підготовки: прочитати, продумати, виконати самостійні підготовчі завдання;

— відібрати для уроку або заняття такі інтерактивні вправи, які послугують для студентів «ключем» до засвоєння теми;

— на одному занятті можна використовувати одну (максимум — дві) інтерактивні вправи, а не цілий калейдоскоп їх;

— дуже важливо провести спокійне глибоке обговорення за підсумком інтерактивної вправи, зокрема акцентуючи увагу на

іншому матеріалі теми, що безпосередньо не порушувався в інтерактивній вправі;

— проводити швидкі опитування, самостійні домашні роботи з різних матеріалів теми, не пов'язаних із інтерактивними завданнями;

— глибоко вивчити й обміркувати матеріал, зокрема й додатковий, наприклад, різноманітні тексти, зразки документів, приклади, ситуації, завдання для груп тощо;

— ретельно планувати і розробляти заняття: визначити хронометраж, ролі учасників, готувати питання і можливі відповіді, розробити критерії оцінки ефективності заняття;

— мотивувати студентів до вивчення теми шляхом добору найцікавіших випадків, проблем; оголошувати очікувані результати (мету) заняття і критерії оцінки роботи студентів;

— передбачати різні методи привернення уваги студентів, налаштування їх на роботу; цьому, зокрема, можуть сприяти різноманітні вправи — розминки, письмовий розділ ролей у групах тощо.

Інтерактивне навчання дозволяє реалізувати суб'єктний підхід в організації навчальних взаємодій, відпрацьовувати на кожному занятті в різних формах комунікативні вміння навчатися; справедливо дати оцінку кожному учасникові освітнього процесу; формувати їх активно-пізнавальну позицію, що відповідає актуальним освітнім потребам сучасного навчального процесу

Рябець Н. М., канд. екон. наук, доц.
кафедри міжнародного менеджменту

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особи фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Вирішення цих завдань неможливе лише шляхом передачі знань у готовому вигляді від викладача до студента. Серед сучасних проблем педагогіки першочергової уваги потребують питання розвитку пізнавальної активності, творчих здібностей студентів. У результаті досліджень виявлено, що загальноосвітня діяльність мотивується